

משטרת ישראל
נהלי אגף התנועה

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר: 02.233.28	תת-פרק: תאונות דרכים	פרק: תנועה

נהלי את"ן

שם: סגירת תיקי חקירת תאונות דרכים – עילות, שיקולים, נימוקים והמוסמכים לסגירה

תאריך פרסום: 12/05/2021
תאריך תחילה: 12/05/2021
תאריך ביטול:
נוסח: 1

תוכן העניינים:

1. הגדרות
  2. כללי
  3. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים
  4. פירוט השיטה
  5. פיקוח ובקרה
- נספחים

- א. **חומר כללי** - תיק שבו נגנז חומר ראיות שאינו קשור לתאונת דרכים עפ"י הגדרתה;
- ב. **חומר כללי קטלני** – (להלן: **ח"כ קטלני**) – תיק שבו חומר ראיות אינו קשור לתאונת דרכים עפ"י הגדרתה ושבה נהרג אדם ומת מיד, או שנפטר מאוחר יותר.
- ג. **פל"א תנועה** – מערכת פל"א תנועה הינה מערכת המרכזת את עולם החקירות במישור התעבורתי במשטרת ישראל ומסייעת בניהול תיקי חקירת תאונות דרכים ועבירות תנועה. החל מהגשת תלונה דרך הטיפול בתיק וכלה בסגירתו או בהגשת כתב אישום;
- ד. **תאונת דרכים** - תאונה שאירעה עקב עבירת תעבורה ובשל הימצאות של רכב בדרך וכתוצאה מכך נפגע אדם או נגרם נזק לרכוש;
- ה. **תאונת דרכים עם נפגעים (ת"ד)** - תאונת דרכים שאירעה עקב עבירת תעבורה ובשל הימצאותו של רכב בדרך ושכתוצאה ממנה נפגע אדם בין שנגרם נזק לרכוש בין שלא נגרם נזק לרכוש;
- ו. **תאונת דרכים קלה** - תאונת דרכים שנפצע בה אדם פציעה קלה, והפציעה איננה מצריכה אשפוז לפרק זמן העולה על 24 שעות או האשפוז הנדרש עולה על 24 שעות אך הוא לצורכי השגחה בלבד;
- ז. **תאונת דרכים קשה** - תאונת דרכים שנפגע בה אדם ואושפז בבית-החולים לפרק זמן העולה על 24 שעות שלא לצורך השגחה בלבד;
- ח. **תאונת דרכים "פגע וברח"** - תאונת דרכים עם נפגעים שהייתה בה הפקרה אחרי פגיעה כמשמעותה בסעיף 64 (א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א – 1961;
- ט. **תאונת דרכים קטלנית** – תאונת דרכים שבה נהרג אדם ומת מיד, או שנפטר מאוחר יותר כתוצאה מן הפגיעה ובלבד שהוכח הקשר הסיבתי שבין אירוע התאונה לפטירה;
- י. **תיק חקירה תאונת דרכים עם נפגעים** (להלן: **ת"ד ת"ד**) - תיק תאונת דרכים עם נפגעים, אשר הממונה על היחידה החוקרת החליט לפתיחה בחקירה;
- יא. **תיק כללי עם נפגעים** - תיק שבו נגנז חומר ראיות הקשור בתאונת דרכים עם נפגעים, אשר הממונה על היחידה החוקרת החליט שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה;
- יב. **תאונת דרכים מסוג נזק בלבד (נ"ב)** - תאונת דרכים שאירעה עקב עבירת תעבורה וכתוצאה מכך נגרם בה נזק לרכוש;
- יג. **תובע** - שוטר שהמפכ"ל מינה אותו להיות תובע על פי סעיף 12 (א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982;
- יד. **תיק חקירה תאונת דרכים נזק בלבד** (להלן: **נ"ב נ"ב**) - תיק תאונת דרכים נזק בלבד, אשר הממונה על היחידה החוקרת החליט לפתיחה בחקירה;
- טו. **תיק כללי נזק בלבד** - תיק שבו נגנז חומר ראיות הקשור בתאונת דרכים נזק בלבד, אשר הממונה על היחידה החוקרת החליט שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה;

- א. מערך חוקרי ובוחני התנועה במ"י אחראי לחקירת הגורמים להתרחשות תאונות דרכים, טיפול והמלצה לדין של הנהג האחראי או הגורם האחראי להתרחשות התאונה.

- ב. מטרת נוהל זה לקבוע מערכת שיקולים אחידה לסגירת תיקי תאונות דרכים, שתהא משותפת לכל יחידות הבוחנים במשטרת ישראל ולהגדיר מיהם הגורמים המוסמכים לקבל החלטת סגירה.
- יצירת מערכת שיקולים אחידה תטיב את תהליך הטיפול בתיקי החקירה בתאונות דרכים, תיצור בהירות ביחס להליך קבלת ההחלטות ותאפשר שירות אחיד ושוויוני לכלל אזרחי ישראל.

3. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים

- א. הנחיית פרקליט המדינה 1.3 - "סגירת תיקים בעילת "חוסר ראיות" ובעילת "העדר אשמה";
- ב. הנחיית פרקליט המדינה 4.3 - "חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים".
- ג. פקודת המטא"ר 13.03.01 - "טיפול המשטרה באירוע של תאונת דרכים עם נפגעים";
- ד. פקודת המטא"ר 13.03.02 - "טיפול המשטרה באירוע של תאונת דרכים מסוג "נזק בלבד";
- ה. פקודת המטא"ר 14.01.01 - "אירוע תלונה ומידע אחר על עבירה דיווח, סיווג – וטיפול";
- ו. פקודת המטא"ר 13.03.05 - "הטיפול בתאונות דרכים שמעורב בה נהג רכב משטרה";
- ז. נוהל אגף החקירות 300.01.152 - "נימוקים ושיקולים לסגירה של תיקים פליליים";
- ח. נוהל אגף החקירות 300.01.098 - "פתיחת תיק פלילי – שיקולים בעת סיווג תיקים";
- ט. נוהל מת"ן 02.233.02 - "הפיקוח על תיק חקירה";
- י. נוהל מת"ן 02.233.13 - "הטיפול בתאונות דרכים/כללי עם נפגעים/וסיווג";
- יא. נוהל מת"ן 02.233.06 - "טיפול בתאונות דרכים נזק בלבד";
- יב. נוהל מת"ן 02.233.18 - "קבלת הודעה על תאונת דרכים – יציאת בוחן לזירת התאונה";

4. פירוט השיטה

- א. הנחיית פרקליט המדינה 1.3 "סגירת תיקים בעילת "חוסר ראיות" ובעילת "העדר אשמה", קובעת כי ניתן לנמק סגירתו של תיק חקירה באחד הנימוקים האלה:
- 1) חוסר בראיות מספיקות להעמדה לדין.
  - 2) נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה.
  - 3) העדר אשמה.

בשום מקרה אין לנמק סגירת תיק חקירה בנימוק אחר, אם כי ניתן לנמק את סגירת התיק ביותר מנימוק אחד מבין השלושה.

- ב. בעלי התפקידים המוסמכים לגנוז חומר חקירה בתיק "כללי עם נפגעים"; "כללי נזק בלבד"; או בתיק "חומר כללי":
- כל בעל תפקיד מבעלי התפקידים שיפורטו להלן, **שדרגתו פקד לפחות** מוסמך להחליט – שלא לחקור בתאונת דרכים נזק בלבד; תאונת דרכים עם נפגעים קלה או קשה, **במקרים שבהם נסיבות**

העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה ובהתאם לתבחינים שנקבעו בנוהל מת"ן מס'

02.233.13 - "הטיפול בת"ד/כללי עם נפגעים/וסייוגן". ואלה בעלי התפקידים :

(1) ראש מדור תאונות דרכים ;

(2) קצין בוחנים ארצי ;

(3) ראש מחלק חקירות את"ן ת"א ;

(4) קצין בוחנים מחוזי ;

(5) קצין את"ן מרחבי ;

(6) ראש מחלק תאונות דרכים או סגנו ;

(7) קצין חקירות תאונות דרכים ;

ג. "קצין מוסמך" קצין משטרה שהתקיימו בו שני אלה :

(1) הקצין הוא בדרגת פקד לפחות ;

(2) הקצין הוא תובע או בעל כתב מינוי "תובע" עליו חתום המפקח"ל על פי סעיף 12 (א) (2) לחוק

סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982.

מוסמך להחליט על סגירת תיק חקירה ת"ד ת"ד "תיק חקירה תאונת דרכים עם נפגעים" ונ"ב נ"ב

"תיק חקירה תאונת דרכים נזק בלבד".

ד. עילות גניזה וסגירה ע"י קצין מוסמך - להלן העילות לגניזה ולסגירה של תיקי חקירת תאונות

דרכים תיקי ת"ד ו ת"ד ו נ"ב נ"ב , לרבות גניזה וסגירה כנגד חשודים :

(1) אין אשמה פלילית:

א) אם התברר, בכל שלב שהוא, לאחר קבלת התלונה, כי המעשה כלל איננו מהווה עבירה.

ב) אם התברר, כי המעשה מהווה עבירה, אך בחומר הראיות שנאסף בתיק החקירה אין כדי

להקים חשד סביר לעשיית עבירה בידי החשוד.

(2) חוסר ראיות - כשחומר הראיות, שנאסף בתיק החקירה מותיר ספק סביר בדבר אשמתו

של החשוד, ואין בו די כדי להעמידו לדין.

א) חוסר ראיות / העברין לא נודע - כשלא ידוע, מי ביצע את העבירה.

ב) חוסר ראיות / מות החשוד או הנאשם - כשהוכח, כי החשוד או הנאשם נפטר.

ג) חוסר ראיות / התיישנות העבירה - כשחלפו תקופות ההתיישנות הקבועות בחוק.

(3) נסיבות העניין אינן מתאימות לפתיחה בחקירה/העמדה לדין - מצא הקצין כי יש ראיות בתיק

המספיקות להגשת כתב אישום, אולם סבר כי נסיבות העניין אינן מתאימות לפתיחת

בחקירה/העמדה לדין.

א) החשוד אינו בר-עונשין מטעמי גיל - כשהוכח, כי בעת ביצוע העבירה טרם מלאו לחשוד

או לנאשם 12 שנים.

ב) החשוד או הנאשם אינו בר-עונשין מטעמי בריאות הנפש - כשהוכח, על פי צו בית משפט

או על פי תעודה של רופא מוסמך, על פי דין, כי החשוד או הנאשם אינו נושא באחריות

פלילית עקב מצבו הנפשי.

(4) רשות אחרת מוסמכת לחקור - כשרשות אחרת מוסמכת, על פי דין, לחקור את העבירה.

ה. עבירות מסוג פשע ועבירות מסוג עוון שבסמכות הפרקליטות - נפתח תיק חקירה בעבירה מסוג

פשע: עבירות המתה; הפקרה; התרה לקטין בלתי מורשה לנהוג; תאונת דרכים קטלנית; ח"כ

קטלני או בעבירות עוון כגון:

- (1) ת"ד ת"ד בהן מעורב שוטר אשר נהג בכלי רכב; **בין אם כלי הרכב היה משטרתי ובין אם לא**;
- (2) תיקי נ"ב, כאשר מחומר הראיות עולה חשד כי שוטר חשוד בביצוע עבירה הכלולה בתוספת הראשונה לפקודת התעבורה;
- (3) נ"ב נ"ב בהן מעורב שוטר אשר נהג בכלי רכב; **בין אם כלי הרכב היה משטרתי ובין אם לא**;

עם סיום החקירה יעביר הרמת"ד תיקים אלו בצירוף המלצותיו אל קצין הבוחנים המחוזי אשר יבחן את איכות החקירה ולאחר שימצא כי החקירה הושלמה יעביר את התיק בצירוף עמדתו **לעיון והחלטת פרקליטות המחוז**. ראה הנחיית פרקליט המדינה 4.3 "חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים", כל זאת בהתאם לתבחינים שנקבעו בפקודת המטא"ר 13.03.05 - "הטיפול בתאונות דרכים, שמעורבים בה אנשי משטרה הנוהגים בכלי רכב משטריים".

1. קציני משטרה מוסמכים, **בעלי כתב מינוי "תובע"**, בעלי התפקידים המפורטים בטבלה שלהלן, מוסמכים לגנוז ולסגור **תיקי תאונות דרכים עם נפגעים - ת"ד ת"ד**, עפ"י פקודת המטא"ר 13.03.01:

כל תאונה עם נפגעים (ת"ד ת"ד) למעט תאונה קטלנית, ח"כ קטלני, תאונה מסוג "פגע וברח בעבירת הפקרה" ותאונה בה מעורב שוטר						מוסמכים
חוסר בראיות מספיקות לאישום אדם פלוני				נסיבות העניין אינן מתאימות לפתיחה בחקירה/העמדה לדין	אין אשמה	לסגירה
מותר הנאשם	עבריו לא נודע	התיישנות	חוסר ראיות			בתנאי שהוסמכו כתובע ודרגתם פקד לפחות
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ראש מדור תאונות דרכים
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ק' בוחנים ארצי
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ראש מחלק חקירות את"ן ת"א / ק' בוחנים מחוזי
			✓		✓	ראש מחלק תאונות דרכים או סגנו (רמת"ד)
			✓		✓	קצין חקירות תאונות דרכים

ז. קציני משטרה מוסמכים, בעלי כתב מינוי "תובע", בעלי התפקידים המפורטים בטבלה שלהלן, מוסמכים לגנוז ולסגור תיקי תאונות דרכים מסוג נזק בלבד- נ"ב נ"ב עפ"י פקודת מטא"ר 13.03.02 :

כל תאונה מסוג נזק בלבד (נ"ב נ"ב), למעט תאונה בה מעורב שוטר						מוסמכים לסגירה בתנאי שהוסמכו כתובע ודרגתם פקד לפחות
חוסר בראיות מספיקות לאישום אדם פלוני				נסיבות העניין אינן מתאימות לפתיחה בחקירה/העמדה לדין	אין אשמה	
מות הנאשם	עבריין לא נודע	התיישנות	חוסר ראיות			
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ראש מדור תאונות דרכים
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ק' בוחנים ארצי
✓	✓	✓	✓	✓	✓	ראש מחלק חקירות את"ן ת"א / ק' בוחנים מחוזי
			✓		✓	ראש מחלק תאונות דרכים או סגנו (רמת"ד)
			✓		✓	קצין חקירות תאונות דרכים

ח. הליך קבלת כתב מינוי והענקת סמכויות סגירה וגניזה:

- לצורך ביצוע הוראות נוהל זה, קצינים ממערך הבוחנים יקבלו כתב מינוי תובע מאת המפקח הכללי. כל הקצינים אשר יוסמכו לסגור תיקי חקירה מסוג ת"ד ונ"ב נ"ב, יתמלאו בהם תנאי הכשירות הקבועים בתקנות סדר הדין הפלילי (כשירות שוטר-תובע וסמכויותיו), התשכ"ו-1966. דוגמת כתבי המינוי מצורפים כנספחים א' ו-ב'.
- הענקת סמכות קצין מוסמך, דהיינו מינויו לתובע לצורך נוהל זה תיעשה באמצעות פנייה של קצין בוחנים מחוזי או ראש מדור תאונות דרכים לראש מת"ן. בפנייה יפורטו הכשרתו וניסיונו של בעל התפקיד, הסיבות והצורך בהסמכה ותקופת ההסמכה המבוקשת.
- אשר ראש מת"ן את הבקשה, תועבר הבקשה ללשכת ראש את"ן לאישור, בנתיבי הפיקוד.
- אשר ראש את"ן את הבקשה, יעבירה, לאישור המפקח הכללי של המשטרה.
- תוקף הסמכות יפוג עם תום מינויו לאחד מן התפקידים המפורטים בסעיף 6 (א), או עם ביטול הסמכתו.

5. פיקוח ובקרה

- א. באחריות ק' הבוחנים המחוזי ביצוע הליכי פיקוח ובקרה כי היחידות פועלות עפ"י המתווה האמור.
- ב. מדור ת"ד יבצע בקרות עיתיות כי המחוזות פועלים בהתאם למתווה האמור, הפיקוח והבקרה יבוצעו במסגרת בקרה שנתית בה ייבדקו עילות ונימוקי הסגירה לרבות הגורמים המחליטים לגניזה.

נספחים

- נספח א': כתב מינוי תובע לכלל עילות הסגירה (לק' בוחנים מחוזי)
- נספח ב': כתב מינוי תובע לחוסר ראיות ואין אשמה (לרמת"ד)

נוהל זה מבטל את הנחיית מדור ת"ד 03-2017 עילות סגירה והמוסמכים לסגירה

נספח א' כתב מינוי תובע לכלל עילות הסגירה (לק' בוחנים מחוזי)

כתב מינוי תובע

בתוקף סמכותי לפי סעיף 12(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, ובהתאם לתקנות סדר הדין הפלילי (כשירות שוטר תובע וסמכויותיו), התשכ"ו-1966, אני ממנה בזה את:

שם ומשפחה

דרגה

מספר אישי

להיות תובע בבתי משפט כמוגדר בתקנה 2 לתקנות הנ"ל – לצורך גניזת חומר חקירה וסגירת תיקי חקירה מסוג ת"ד, נ"ב, פ"ל ודוחות (בעבירות שאינן פשע) בעילות כדלקמן: חוסר ראיות, אין אשמה, ואין עניין לציבור.

ניתן על ידי ביום:

רב ניצב

הכללי

המפקח

נספח ב' כתב מינוי תובע לחוסר ראיות ואין אשמה (לרמת"ד)

כתב מינוי תובע

בתוקף סמכותי לפי סעיף 12(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, ובהתאם לתקנות סדר הדין הפלילי (כשירות שוטר תובע וסמכויותיו), התשכ"ו-1966, אני ממנה בזה את:

שם ומשפחה	דרגה	מספר אישי
-----------	------	-----------

להיות תובע בבתי המשפט כמוגדר בתקנה 2 לתקנות הנ"ל- לצורך גניזת חומר חקירה וסגירת תיקי חקירה מסוג ת"ד נ"ב פ"ל ודוחות (בעבירות שאינן פשע) בעילות כדלקמן: חוסר ראיות ואין אשמה, למעט תיקי חקירה ודוחות שבהן עילת הגניזה הינה אין עניין לציבור, חוסר ראיות/עבריו לא נודע, חוסר ראיות/החשוד לא אוכן וחוסר ראיות /מות הנאשם.

ניתן על ידי ביום:

רב ניצב
המפקח הכללי